Prima instanță: Judecătoria Edineț, sediul Central (judecător Ghenadie Bîrsan)
Dosarul nr.2a-578/24 (nr.2-23177806-03-2a-11062024)

CURTEA DE APEL NORD
Colegiul Civil şi de contencios administrativ

D E C I Z I E

28 ianuarie 2025 mun.Bălți

Instanța compusă din:
Președintele completului, judecător Elena Grumeza
Judecătorii: Natalia Costaș și Stanislav Grosu
Grefier: Radmila Roșca

Examinînd în ședință judiciară publică cererea de apel declarată de avocatul Istratii Vasile în interesele lui Nicolai Ana-Maria și Nicolai Magdalena împotriva hotărîrii Judecătoriei Edineț, sediul central din 30 aprilie 2024, adoptată în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată declarată de Nicolai Ana-Maria și Nicolai Magdalena împotriva Primăriei mun. Edineț, Banahovschi Mihail Piotr și intervenient accesoriu Voleac Vitalie și Procuratura Anticorupție oficiul „Nord" privind ridicarea interdicției-sechestru aplicat prin încheierea judecătoriei Edineț, sediul central din 27 decembrie 2018 asupra bunului imobil,

a c o n s t a t a t:

Pretențiile reclamantului:

La data de 12 decembrie 2023, Nicolai Ana-Maria și Nicolai Magdalena s-au adresat în instanța de judecată cu cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei mun. Edineț, Banahovschi Mihail Piotr, intervenienți accesorii Voleac Vitalie și Procuratura Anticorupție oficiul „Nord" privind ridicarea interdicției-sechestru aplicat prin încheierea judecătoriei Edineț, sediul Central din 27 decembrie 2018 asupra bunului imobil.

În motivarea cererii a indicat că, la 16 noiembrie 2018 Procuratura Anticorupție oficiul „Nord" a remis în adresa Judecătoriei Edineţ, sediu central, cauza penală de învinuire a lui Banahovschi Mihail de comiterea infracțiunii prevăzute de art.329 alin.(2) lit.b) Cod penal.

În cadrul ședinței de judecată din 27.12.2018, procurorul în Procuratura Anticorupție Pripa Ion a înaintat un demers privind aplicarea sechestrului pe terenurile repartizate în proprietate persoanelor fizice, recunoscute în calitate de părți civilmente responsabile pe cauza penală de învinuire a lui Banahovschi Mihail de comiterea infracțiunii prevăzute de art.329 alin. (2) lit. b) Cod penal.

Indică că, prin încheierea Judecătoriei Edineț, sediu central din 27 decembrie 2018 instanța a dispus în temeiul art.203-205 Cod de procedură penală aplicarea sechestrului asupra mai multor terenuri, inclusiv asupra terenului cu nr. cadastral *****, amplasat în

mun. Edineţ, str. *****, care le aparține cu drept de proprietate în baza contractului de donație nr. 3345 din 17.03.2017 şi pe care în prezent sunt ridicate şi date în exploatare 2 construcții.

Menționează că, despre sechestru aplicat au aflat la finele lunii iunie 2023 când a fost înregistrat la cadastru procesul-verbal de recepție finală a construcțiilor. Acest teren la momentul examinării demersului în instanță privind aplicarea sechestrului, era înregistrat cu drept de proprietate după reclamante cu cota parte 1/2 fiecare și erau ridicate 2 construcții, însă consideră că, la examinarea demersului nu a fost prezentată informația actualizată de la Serviciul Cadastral Teritorial Edineț și prin urmare nu au fost informate și atrase în proces la examinarea demersului, iar prin aplicarea sechestrului asupra terenului proprietatea privată, le-a fost încălcat dreptul la proprietate privată, garantat de art. 46 din Constituția Republicii Moldova.

Suplimentar, au indicat că terenul cu nr. cadastral *****, din anul 2007 a fost înregistrat cu drept de proprietate după părinții reclamantelor Nicolai Cristina și Nicolai Boris, în baza contractului de vânzare-cumpărare nr. 5981 din 31 mai 2007. În anul 2010 părinții acestora, în baza actelor permisive, eliberate de Primăria mun. Edineţ - autorizația de construire nr.38 din 29.04.2010, au început ridicarea construcțiilor.

Totodată, invocă că, la moment pe acest teren sunt ridicate construcții- casă de locuit cu nr. cadastral *****.01, cu suprafața de 123.6 m.p., și construcție accesorie cu nr. cadastral *****.02, cu suprafața de 55.2 m.p., fiind înregistrate dreptul de proprietate cu cota parte ½ fiecare, ce le revine cet. Nicolai Ana-Maria și cet. Nicolai Magdalena (surori).

La 12.09.2023 reclamantele au înaintat la Procuratura Anticorupție Oficiul Nord o plângere prin care au solicitat înaintarea unui demers către judecătorul de instrucție din cadrul Judecătoriei Edineţ, sediu central de scoaterea de sub sechestru terenul cu nr. cadastral *****, amplasat în mun. Edineţ, str. *****, deoarece sechestru a fost aplicat în mod ilegal prin încheierea Judecătoriei Edineţ, sediul Central din 27 decembrie 2018, în baza demersului procurorului în Procuratura Anticorupție Pripa Ion, însă plângerea a fost respinsă.

La 23.10.2023, au înaintat la judecătorul de instrucție din cadrul Judecătoriei Edineţ, sediul Central o plângere prin care s-a solicitat instanței emiterea unei încheieri de ridicare, scoatere de sub sechestru a terenului cu nr. cadastral ***** amplasat în mun. Edineţ, str. *****.

Indică că, la 01.12.2023 au primit copia încheierii instanței prin care s-a dispus respingerea plângerii pe motiv că, conform art.469 alin.(2) Cod de Procedură Penală, chestiunile privind executarea hotărârii judecătorești referitor la acțiunea civilă și alte chestiuni patrimoniale se soluționează conform dispozițiilor legislației de executare privind executarea documentelor cu caracter civil.

Întemeindu-și pretențiile în baza prevederilor art.5 alin.(1), art.7 alin.(1) Cod de procedură civilă, art.164 Cod de Executare, au solicitat admiterea acțiunii civile, ridicarea interdicției-sechestru aplicat prin încheierea Judecătoriei Edineţ, sediul Central din 27 decembrie 2018 asupra bunului imobil terenului cu nr. cadastral *****, cu suprafața de 0,0691 ha, situat în mun. Edineţ, str. *****.

Poziția instanței de fond:

Prin hotărârea Judecătoriei Edineț, sediul central din 30 aprilie 2024 cererea de chemare în judecată înaintată de către Nicolai Ana-Maria și Nicolai Magdalena împotriva Primăriei mun. Edineț, Banahovschi Mihail Piotr, intervenienți accesorii Voleac Vitalie și Procuratura Anticorupție oficiul „Nord" privind ridicarea interdicției-sechestru aplicat prin încheierea Judecătoriei Edineț, sediul Central din 27 decembrie 2018 asupra bunului imobil terenului cu nr. cadastral *****, cu suprafața de 0,0691 ha, situat în mun. Edineț str. *****, s-a respins integral ca neîntemeiată.

Solicitarea apelantului:

La data de 07 mai 2024, Nicolai Ana-Maria și Nicolai Magdalena reprezentate de avocatul Istratii Vasile au contestat hotărârea primei instanțe cu apel, solicitând casarea acesteia și emiterea unei noi hotărâri prin care să fie admisă cererea de chemare în judecată (f.d.71-72).

Potrivit art.362 alin.(1) CPC, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Dispozitivul hotărârii a fost pronunțat la data de 30 aprilie 2024, astfel, apelul din 07 mai 2024 a fost declarat în termen.

Argumentele părților:

În motivarea cererii de apel, reprezentantul apelanților Nicolai Ana-Maria și Nicolai Magdalena avocatul Istratii Vasile menționează că, prima instanță a aplicat în mod eronat normele de drept material și procesual. În susținerea acestui argument, invocă prevederile art.118 alin.(1) Cod Procedură Civilă, și consideră că, instanța de judecată a apreciat probele contrar prevederilor art.130 Cod de Procedură Civilă.

Reiterează că, terenul cu nr. cadastral ***** din anul 2007 a fost înregistrat cu drept de proprietate după părinții apelanților Nicolai Cristina şi Nicolai Boris, în baza contractului de vânzare-cumpărare nr. 5981 din 31 mai 2007. În anul 2010 părinții apelanților, în baza actelor permisive, eliberate de Primăria mun. Edineț - autorizația de construire nr.38 din 29.04.2010, au început ridicarea construcțiilor pe terenul cu nr. cadastral *****. Prin încheierea Judecătoriei Edineț, sediul Central din 27 decembrie 2018, instanța a dispus în temeiul art.203-205 Cod de procedură penală aplicarea sechestrului asupra mai multor terenuri, inclusiv asupra terenului cu nr. cadastral *****, amplasat în mun. Edineț, str. *****, despre care reclamantele au aflat la finele lunii iunie 2023 când a fost înregistrat la cadastru procesul-verbal de recepție finală a construcțiilor. La moment, pe acest teren sunt ridicate și înregistrate dreptul de proprietate cu cota parte 1/2 pentru fiecare din apelanți asupra casei de locuit cu nr. cadastral *****.01 cu suprafața de 123.6 m.p. și construcției accesorii cu nr. cadastral *****.02 cu suprafața de 55.2 m.p., care aparține apelanților cu drept de proprietate în baza contractului de donație nr.3345 din 17.03.2017. Adică la momentul aplicării sechestrului bunurile imobile aparțineau cu drept de proprietate reclamantelor.

Totodată, invocă că, în conformitate cu art.469 alin.(2) Cod de procedură penală, chestiunile privind executarea hotărârii judecătorești referitor la acțiunea civilă și alte chestiuni patrimoniale se soluționează conform dispozițiilor legislației de executare privind executarea documentelor cu caracter civil. Iar, conform art.164 Cod de Executare, dacă o altă persoană consideră că sechestrul a fost aplicat pe bunurile ce îi aparțin cu titlu de proprietate, ea poate intenta în procedură contencioasă o acțiune de ridicare a sechestrului.

Poziția intimatului:

La 25 iulie 2024, în adresa intimaților Banahovschi Mihail, Primăria mun. Edineț și intervenienților accesorii Procuratura Anticorupție oficiul „Nord" și Voleac Vitalie au fost expediate copia cererii de apel și copia încheierii Curții de Apel Bălți din 14 iunie 2024 prin care s-a stabilit intimaților termen limită pentru prezentarea referinței cu înscrisuri, formularea demersurilor necesare, prezentarea/reclamarea probelor sub sancțiunea decăderii din acest drept până la data de 03 octombrie 2024.

Prin urmare, la data de 16 august 2024, Primăria municipiului Edineț a depus referință la cererea de apel înaintată de avocatul Istratii Vasile în interesele apelanților Nicolai Ana-Maria și Nicolai Magdalena (f.d.99-102).

În referință se menționează că, analizând probele anexate la prezenta cauză civilă, Primăria municipiului Edineţ consideră că, instanța a adoptat o hotărâre contrar prevederilor art.211 alin.(3) Cod de procedură civilă, care prevede, că dacă pârâtul recunoaște acțiunea, instanța de judecată pronunță o hotărâre de admitere a pretenției fără a cerceta probele. Dacă recunoașterea contravine legii ori încalcă drepturile, libertățile și interesele legitime ale persoanei, interesele societății sau ale statului, instanța de judecată emite o încheiere de respingere a acțiunii, care poate fi atacată odată cu fondul, continuând examinarea în fond.

Este susținut că, recunoașterea în ședința de judecată de către reprezentantul Primăriei a acțiunii reclamanților nu contravine legii şi nu încalcă drepturile şi interesele Primăriei, deoarece însăși Primăria or. Edineţ a eliberat actele permisive - dispoziția primarului or. Edineţ, nr.117, din 29.04.2010, privind eliberarea autorizației de construire cet. Nicolai Cristina şi Nicolai Boris şi autorizația de construire nr. 38 din 29.04.2010, în baza cărora au început ridicarea construcțiilor.

Se reiterează că, la examinarea demersului procurorului în Procuratura Anticorupție, Ion Pripa privind aplicarea sechestrului pe terenurile repartizate în proprietate persoanelor fizice, recunoscute în calitate de părți civilmente responsabile în cauza penală de învinuire a lui Banahovschi Mihail de comiterea infracțiunii prevăzute de art.329 alin.(2) lit.b) Cod penal, în cadrul ședinței de judecată din 27.12.2018, lotul de teren era înregistrat cu drept de proprietate după apelanți cu cota parte 1/2 fiecare şi erau 2 construcții ridicate, însă la examinarea demersului nu a fost prezentată informația actualizată de la Serviciul Cadastral Teritorial Edineţ și prin urmare proprietarii nu au fost informați şi nu au fost atrași în proces la examinarea demersului de aplicare a sechestrului, iar prin aplicarea sechestrului asupra terenului proprietatea privată, le-a fost încălcat dreptul de proprietate privată, garantat de art.46 din Constituția Republicii

Moldova şi nu le-a fost asigurat un proces echitabil prin prisma Hotărârilor CEDO. Consideră că, este dificil de a vedea în acest caz modul în care reclamanții ar fi putut să-şi exercite aceste drepturi fără a fi prezenți, de asemenea au fost lipsiți de posibilitatea de a-şi asigura apărarea.

Mai este reiterat că, Nicolai Cristina şi Nicolai Boris au donat fiicelor Nicolai Ana-Maria şi Nicolai Magdalena lotul de teren şi în baza procesului-verbal de recepție la terminarea lucrărilor nr.1 din 20.06.2023 au fost recepționate lucrările (construcțiile) cu nr. cadastral *****.01.02. Astfel, Nicolai Ana-Maria şi Nicolai Magdalena au deveni dobânditori de bună credință şi condiționarea executării sentinței privind încasarea de la Banahovschi Mihail în beneficiul Primăriei mun. Edineţ a prejudiciului material cu menținerea sechestrului asupra lotului ce constituie obiectul litigiului, este ilegală şi contrară probelor administrate.

La acest aspect, se face referire la prevederile art.500 alin.(1), (2) şi art.501 alin.(l) Cod Civil, conform cărora proprietarul are drept de posesiune, de folosință şi de dispoziție asupra bunului. Dreptul de proprietate este perpetuu. Dreptul de proprietate este garantat. Nimeni nu poate fi silit a ceda proprietatea sa, afară numai pentru cauză de utilitate publică pentru o dreaptă şi prealabilă despăgubire. Exproprierea se efectuează în condițiile legii.

Totodată se invocă faptul că, în conformitate cu art.469 alin.(2) Cod de Procedură Penală, chestiunile privind executarea hotărârii judecătorești referitor la acțiunea civilă şi alte chestiuni patrimoniale şe soluționează conform dispozițiilor legislației de executare privind executarea documentelor cu caracter civil.

În referință mai este menționat că, primarul municipiului Edineţ Constantin Cojocari, având interes activ şi pozitiv în atragerea şi susținerea tineretului în comunitate, depune eforturi constant pentru a crea condiții favorabile acestora, inclusiv prin oferirea de locuințe pentru familii tinere, subliniind astfel că toate acțiunile sale orientate exclusiv către promovarea şi sprijinirea tinerilor, fără a avea vreun interes contrar sau dăunător acestui obiectiv.

Totodată, este menționat că, urmează de a lua în considerație faptul că, terenurile de pământ aparțin administrației publice locale şi la cerere pot fi atribuite cetățenilor pentru construcția caselor, iar inculpatul Banahovschi Mihail urma să achite prejudiciul material nu din contul terenurilor care aparțineau administrației publice locale, dar din bunurile ce-i aparțin cu drept de proprietate inculpatului Banahovschi Mihail.

Se invocă prevederile art.202 alin.2 Cod de Procedură Penală, conform cărora măsurile asigurătorii pentru repararea prejudiciului cauzat de infracțiune, pentru eventuala confiscare specială sau confiscare extinsă a bunurilor, precum şi pentru garantarea executării pedepsei amenzii, constau în sechestrarea bunurilor mobile şi imobile în conformitate cu art.203-210 Cod de Procedură Penală .

În același timp se invocă art.164 Cod de Executare, care statuează că, dacă o altă persoană consideră că sechestrul a fost aplicat pe bunurile ce îi aparțin cu titlu de proprietate, ea poate intenta în procedură contencioasă o acțiune de ridicare a sechestrului.

În concluzie, ținând cont de cele relatate supra, primarul consideră că, sunt temeiuri

de a admite cererea de apel, înaintată de către avocatul Istrati Vasile în interesul reclamanților Nicolai Ana-Maria şi Nicolai Magdalena, de a anula hotărârea emisă de judecătoria Edineţ, sediul Central din 30 aprilie 2024 cu pronunţarea unei noi decizii prin care să fie dispusă admiterea cererii înaintate de Nicolai Ana-Maria şi Nicolai Magdalena cu dispunerea ridicării interdicției-sechestrului aplicat prin încheierea Judecătoriei Edineţ, sediul Central din 27 decembrie 2018, menținut prin Decizia instanței de apel din 11.11.2021, asupra bunului imobil terenului cu nr. cadastral *****, cu suprafața de 0,0691 ha, situat în mun. Edineţ, str. *****.

Poziția intervenientului accesoriu:

Ca urmare, la data de 05 august 2024 intervenientul accesoriu Procuratura Anticorupție oficiul „Nord” a depus referință la apelul declarat de avocatul Istratii Vasile în interesele apelanților Nicolai Ana-Maria și Nicolai Magdalena (f.d.91-93).

În referință, procurorul în Procuratura Anticorupție oficiul „Nord” Iulian Diaconu a solicitat examinarea apelului depus şi petrecerea ședințelor de judecată în lipsa acestuia. Totodată, a solicitat respingerea ca nefondat a apelului declarat de avocatul Istratii Vasile în interesele apelanților Nicolai Ana-Maria și Nicolai Magdalena cu menținerea fără modificări a Hotărârii judecătoriei Edineţ, sediul Central, din 30.04.2024 din considerentele ce urmează:

Astfel, menționează că, este stabilit faptul că, la demersul procurorului în Procuratura Anticorupţie Ion Pripa, prin încheierea judecătoriei Edineţ Sediul Central din 27.12.2018, a fost aplicat sechestru asupra bunurilor imobile şi anume terenurile repartizate în proprietatea persoanelor fizice, recunoscute în calitate de părți civilmente responsabile în cauza penală de învinuire a lui Banahovschi Mihail Piotr în comiterea infracțiunii, prevăzute de art.329 alin.(2) lit.b) Cod Penal, printre care şi terenul cu nr.*****, cu suprafața totală de 0,0691 ha, în valoare de 62420,35 lei.

Reiterează că, prin sentința judecătoriei Edineţ sediul Central din 09.12.2019, a fost dispusă încetarea procesului penal în privința lui Banahovschi Mihail Piotr, învinuit în comiterea infracțiunii, prevăzută de art.329 alin.(l) Cod Penal, în legătură cu intervenirea prescripției tragerii la răspundere penală. Acțiunea civilă înaintată de Primăria mun. Edineţ a fost admisă în principiu, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor cuvenite să hotărască instanța civilă. În temeiul art.396 alin.(4) Cod de Procedură Penală, măsura de constrângere sub forma sechestrului aplicat prin încheierea instanței din data de 27 decembrie 2018 asupra terenurilor repartizate în proprietatea persoanelor fizice (recunoscute în calitate de părți civilmente responsabile în cauza penală de învinuire a lui Banahovschi Mihail Piotr în comiterea infracțiunii, prevăzute de art.329 alin.(l) Cod Penal), la definitivarea sentinței, a o revoca.

Indică că, împotriva sentinței, a declarat apel, în termen, procurorul în Procuratura Anticorupție Pripa Ion, care a contestat sentința instanței de fond doar în partea ce ține de nesoluționarea acțiunii civile şi revocarea măsurii de constrângere sub formă de sechestru, aplicat prin încheierea instanței din 27.12.2018.

Prin decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Bălţi din 11.03.2020 a fost respins ca nefondat apelul procurorului în Procuratura Anticorupție Pripa Ion, declarat împotriva

sentinței Judecătoriei Edineţ sediul Central din 09.12.2019, sentința a fost menținută fără modificări.

Mai indică că, prin decizia Colegiului Penal Lărgit al Curții Supreme de Justiție din 08.12.2020. a fost admis recursul ordinar al procurorului în Procuratura Anticorupție Pripa Ion, a fost casată total decizia Curții de Apel Bălţi din 11.03.2020 şi dispusă rejudecarea cauzei de către aceiași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Prin decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Bălţi din 11.11.2021, a fost admis apelul procurorului în Procuratura Anticorupție Pripa Ion, declarat împotriva sentinței Judecătoriei Edineţ sediul Central din 09.12.2019, sentința a fost casată, cu pronunţarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează: Banahovschi Mihail a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii, prevăzute de art.329 alin.(l) Cod Penal şi, prin coroborare cu prevederile art.389 alin.(4) pct.3) CPP. a fost liberat de pedeapsă penală în legătură cu prescrierea atragerii la răspunderea penală, prevăzută la art.60 al in.(1) lit.a) Cod Penal, cu încetarea procesului penal în baza art.332 alin.(l). art.391 alin.(l) pct.6) Cod de Procedură Penală. A fost încasat de la Banahovschi Mihail în beneficiul Primăriei mun.Edineţ prejudiciul material în sumă de 1290063,44 lei. În baza art.388 alin.(l) Cod de Procedură Penală, a fost menținută măsura de constrângere sub forma sechestrului, aplicat prin încheierea instanței de judecată din 27.12.2018 asupra terenurilor repartizate în proprietatea persoanelor fizice. în cauza penală dată.

Astfel, relatează că, instanța de apel, a reținut, că părților civilmente responsabile le-au fost repartizate în drept de proprietate privată terenuri amplasate în mun. Edineţ în mod ilegal, prin ce a fost constatată necesitatea privind aplicarea sechestrului asupra terenurilor repartizate, prin Deciziile Consiliului orășenesc Edineţ în drept de proprietate părților civilmente responsabile, menită să asigure, eventual, repararea prejudiciului material cauzat prin infracțiune părții vătămate. Concluzia instanței de apel în această parte se bazează şi pe prevederile art.388 alin.(l) Cod de Procedură Penală, menținându-se măsura de constrângere sub forma sechestrului aplicat prin încheierea instanței de fond din 27.12.2018, asupra terenurilor repartizate în proprietatea persoanelor fizice, în cauza penală dată.

Decizia instanței de apel din 11.11.2021 a devenit definitivă la 22.12.2021, când a fost pronunțată decizia motivată pe caz, ulterior nefiind contestată de careva din părți, inclusiv de părțile civilmente responsabile.

Astfel, constată că, la moment, nu sunt premise legale în admiterea cererii de apel depusă de avocatul Istratii Vasile în interesele cet.Nicolai Ana-Maria şi cet.Nicolai Magdalena împotriva Hotărârii judecătoriei Edineţ, sediul Central, din 30.04.2024 prin care a fost respinsă integral ca neîntemeiată acțiunea civilă inițiată de cet.Nicolai Ana-Maria şi cet.Nicolai Magdalena împotriva Primăriei mun. Edineţ, Banahovschi Mihail, intervenient accesoriu Procuratura Anticorupție cu privire la ridicarea sechestrului de pe terenul cu nr. cadastral ***** cu suprafața de 0,0691 ha amplasat în mun. Edineţ, str. *****, această cerere urmând a fi respinsă ca neîntemeiată cu menținerea hotărârii contestate fără modificări.

Poziția părților în ședința instanței de apel:

În ședința instanței de apel, avocatul Istratii Vasile în interesele Nicolai Ana-Maria și Nicolai Magdalena a declarat că, consideră hotărârea primei instanțe ilegală, a solicitat admiterea cererii de apel, casarea hotărârii cu pronunțarea unei noi decizii prin care să fie dispusă admiterea cererii înaintate de Nicolai Ana-Maria și Nicolai Magdalena. Totodată a mai declarat că, sechestrul a fost aplicat de către instanța de judecată la demersul procurorului din cadrul Procuraturii Anticorupție oficiul „Nord" în scopul asigurării unei eventuale acțiuni civile. A indicat că, s-a adresat către judecătorul de instrucție cu procedura prealabilă și către Procuratura Anticorupție, la care ultimii au răspuns că conform art.469 alin.(2) CPP, chestiunile privind executarea hotărârilor judecătorești referitor la acțiunea civilă se execută conform legislației cu privire la executare. Art. 164 Cod de executare prevede că, în cazul în care o altă persoană consideră că sechestrul a fost aplicat pe bunurile ce îi aparțin cu titlu de proprietate, ea poate intenta în procedură contencioasă o acțiune de ridicare a sechestrului.

În cadrul ședinței în instanța de apel, fiind legal citați (f.d.111), apelanții Nicolai Ana-Maria și Nicolai Magdalena nu s-au prezentat, interesele acestora fiind reprezentate de avocatul Istratii Vasile.

Intimatul Primăria mun. Edineț, nu s-a prezentat în ședința de judecată, însă prin cererea din 30.09.2024, Cojocari Constantin primarul mun. Edineț a solicitat examinarea apelului în lipsa reprezentantului Primăriei și, totodată, a susținut poziția expusă în referință (f.d.112).

Intervenientul accesoriu Procuratura Anticorupție oficiul „Nord", fiind legal citat nu s-a prezentat, dar prin referința din 09.08.2024 a solicitat examinarea apelului depus şi petrecerea ședințelor de judecată în lipsa sa (f.d.91).

Intimatul Banahovschi Mihail și intervenientul accesoriu Voleac Vitalie nu s-au prezentat în ședința judiciară în instanța de apel, nu au comunicat motivele în argumentarea absenței și nu au solicitat examinarea apelului în lipsa lor, procedura citării legale fiind respectată.

În astfel de circumstanțe, instanța de apel, în temeiul art.379 alin.(2) Cod de procedură civilă, a dispus examinarea apelului în lipsa părților legal citate.

Aprecierea instanței de apel:

Audiind participantul prezent la proces, analizând și studiind materialele cauzei, Colegiul civil consideră necesar de a admite cererea de apel declarată de apelanții Nicolai Ana-Maria și Nicolai Magdalena, reprezentate de avocatul Istratii Vasile, a casa hotărârea Judecătoriei Edineț, sediul Central din 30 aprilie 2024, cu emiterea unei noi hotărâri, din următoarele considerente.

În conformitate cu art.362 alin.(1) Cod de procedură civilă, *termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.*

Apelanții Nicolai Ana-Maria și Nicolai Magdalena, prin intermediul avocatului Istratii Vasile în temeiul mandatului (f.d.5), la data de 07 mai 2024, au depus cerere de apel motivată împotriva hotărârii Judecătoriei Edineț, sediul Central din 30 aprilie 2024, astfel Colegiul constată apelul ca fiind declarat în termen.

În conformitate cu art.385 lit.c) Cod de procedură civilă, *instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să admită apelul şi să caseze integral sau parţial hotărârea primei instanțe, emițând o nouă hotărâre.*

În temeiul art.386 alin.(1) Cod de procedură civilă, *(1) Hotărîrea primei instanţe se casează sau se modifică de instanţa de apel dacă: a) circumstanţele importante pentru soluţionarea cauzei nu au fost constatate şi elucidate pe deplin; b) circumstanţele importante pentru soluţionarea cauzei, pe care prima instanţă le consideră constatate, nu au fost dovedite cu probe veridice şi suficiente; c) concluziile primei instanţe, expuse în hotărîre, sînt în contradicţie cu circumstanţele cauzei; d) normele de drept material sau normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat.*

Articolul 130 alin.(1) Cod de procedură civilă, statuează că, *instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectual, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.*

În temeiul art.240 alin.(1) Cod de procedură civilă, *la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importantă pentru soluționarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluționării pricinii şi admisibilitatea acțiunii.*

În conformitate cu prevederile art.373 alin. (1), (2), (5) Cod de procedură civilă, *instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanțelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanță.*

Astfel, în limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea pricinii, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces. Instanța de apel nu este legată de motivele apelului privind legalitatea hotărârii primei instanțe, ci este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei. Concomitent, instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Prin urmare, prevederile legale enunțate în mod expres obligă instanța de apel să verifice circumstanțele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum şi cele care nu au fost stabilite şi este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei şi să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Potrivit recomandărilor avizului nr.11 din 2008 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) în atenția Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei privind calitatea hotărârilor judecătorești, o motivație şi o analiză clară sunt cerințele fundamentale ale hotărârilor judecătorești şi un aspect important al dreptului la un proces echitabil. Pentru a răspunde cerințelor procesului echitabil, motivarea ar trebui să evidențieze, că judecătorul a examinat cu adevărat chestiunile esențiale ce iau fost prezentate.

Instanța de apel menționează că, art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului garantează dreptul justițiabilului la o hotărâre motivată sub aspectul instituirii obligației instanțelor de judecată de a-şi argumenta hotărârile adoptate din perspectiva

unei analize ample a circumstanțelor pricinii. Îndatorirea de a motiva coerent şi unitar hotărârea sub aspectul tuturor cererilor, fără a exista contradicții între motivare şi dispozitiv, constituie o garanție pentru justițiabili, în fața eventualului arbitrariu judecătoresc, fiind singurul mijloc prin care se dă posibilitatea de a putea exercita un eficient control judiciar.

Subsecvent, Colegiul Civil atestă că, instanța de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil, reținându-se rolul determinant al concluziilor sale, are obligația să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze la însușirea motivelor instanței inferioare (Hirro Balani c. Spaniei, nr.18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis c. Greciei nr.21522/93 din 29.05.1997 §43).

Instanța de apel constată că, obiectul prezentei cereri de chemare în judecată constituie ridicarea interdicției-sechestru aplicat asupra bunului imobil – terenului cu nr. cadastral ***** cu suprafața de 0,0691 ha situat în mun. Edineț, str. *****.

Examinând cererea de chemare în judecată depusă de Nicolai Ana-Maria și Nicolai Magdalena, instanța de fond a respins acțiunea ca fiind neîntemeiată.

Conform art.5 Codul de procedură civilă, *orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanță judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-și apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile și interesele legitime.*

În baza art.500 alin.(1), (2) Cod Civil, *Proprietarul are drept de posesiune, de folosință și de dispoziție asupra bunului. Dreptul de proprietate este perpetuu.*

Potrivit art.501 alin.(5) Cod Civil, *nu pot fi confiscate bunurile dobândite licit, cu excepția celor destinate sau folosite pentru săvârşirea de contravenții sau infracțiuni. Caracterul licit al dobândirii bunurilor se prezumă. În cazul bunurilor imobile, dreptul de proprietate se dobândește la data înregistrării în registrul bunurilor imobile, cu excepțiile prevăzute de lege.*

Din suportul probatoriu prezent la materialele cauzei rezultă că, prin Decizia Consiliului orășănesc Edineț nr.37/2-48 din 03 aprilie 2007 lui Voleac Vitalie i-a fost repartizat terenul pentru construcții cu nr.cadastral ***** cu suprafața de 0,0691 ha, iar la 31 mai 2007 acesta a înstrăinat terenul respectiv lui cet. Nicolai Cristina și Nicolai Boris în baza contractului de vînzare- cumpărare nr.5981.

Prin Dispoziția primarului de Edineț nr.117 din 29.04.2010 s-a eliberat cet. Nicolai Cristina și Nicolai Boris, Autorizație de construire nr. 38 din 29.04.2010 (nr.67din 29.04.2010) pentru construcția casei de locuit, pe teren proprietate privată cu nr.cadastral ***** pe adresa or. Edineț, str. ***** (f.d.14).

Ulterior, conform contractului de donație nr.3345 din 17.03.2017, autentificat notarial de către notarul Nimerenco Silvia, donatorii Nicolai Boris și Nicolai Cristina donează donatarilor Nicolai Magdalena și Nicolai Ana-Maria câte ½ cotă-parte fiecare din terenul pentru construcții cu suprafața de 0,0691 ha cu nr.cadastral *****, situat în raionul Edineț, str. ***** nr.2 (f.d.8-9), dreptul de proprietate fiind înregistrat în Registrul bunurilor imobile la subcapitolul II, după Nicolai Ana-Maria și cet. Nicolai Magdalena cîte ½ cotă-parte fiecare (f.d.6-7).

Pentru faptul atribuirii de către Autoritatea publică locală Edineț în perioada 2004-2007 mai multe terenuri pentru construcții (în privința cărora există bănuieli rezonabile că

le-au fost eliberate în mod ilegal) în proprietate privată la mai multe persoane fizice, în privința secretarului Consiliului Edineț Banahovschi Mihail a fost pornită urmărirea penală în temeiul art.329 alin.2 lit.b) Cod penal, iar la 16 noiembrie 2018 cauza penală a fost remisă spre examinare judecătoriei Edineț sediul central.

Totodată, actele cauzei indică că, examinând demersul procurorului în Procuratura Anticorupție, Pripa Ion privind aplicarea sechestrului pe terenurile repartizate în proprietate persoanelor fizice, recunoscute în calitate de părți civilmente responsabile în cauza penală de învinuire a lui Banahovschi Mihail în comiterea infracțiunii prevăzute de art.329 alin.(2), lit.b) Cod penal, prin încheierea Judecătoriei Edineț, sediul Central din 27 decembrie 2018, s-a aplicat sechestru asupra bunurilor imobile, printre care și terenul pentru construcții cu suprafața de 0,0691 ha cu nr.cadastral *****, care constituie obiectul prezentei spețe (f.d.28-33).

Prin sentința Judecătoriei Edineț sediul central din 09 decembrie 2019, procesul penal în privinţa lui Banahovschi Mihail Piotr învinuit în comiterea infracţiunii prevăzută de art. 329 alin. (1) Cod Penal, în legătură cu intervenirea prescripției tragerii la răspundere penală, s-a încetat. Acțiunea civilă înaintată de Primăria mun. Edineț a fost admisă în principiu, urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor cuvenite să hotărască instanţa civilă. În temeiul art. 396 alin. (4) Cod de Procedură Penală, măsura de constrîngere sub forma sechestrului aplicat prin încheierea instanței din data de 27 decembrie 2018, asupra terenurilor repartizate în proprietatea persoanelor fizice (recunoscute în calitate de părţi civilmente responsabile în cauza penală de învinuire a lui Banahovschi Mihail Piotr în comiterea infracţiuni prevăzute de art.329 alin. (1) Cod Penal) la definitivarea sentinței, a revoca.

Potrivit Deciziei Curții de Apel Bălți nr.1a-85/21 din 11.11.2021, în urma rejudecării cauzei, a fost admis apelul procurorului în oficiul Nord al Procuraturii Anticorupție, împotriva sentinței Judecătoriei Edineț, sediul Central nr. 1-296/18, din 09.12.2019, sentința se casează, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează: Banahovschi Mihail se recunoaște vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 329 alin. (1) CP și prin coroborare cu prevederile art. 389 alin. (4) pct. 3) CPP, se liberează de pedeapsă penală în legătură cu prescrierea atragerii la răspunderea penală, prevăzută la art. 60 alin. (1) lit. a) CP, cu încetarea procesului penal în baza art. 332 alin. (1), art. 391 alin. (1) pct. 6) CPP. Se încasează de la inculpatul Banahovschi Mihail în beneficiul Primăriei mun.Edineț prejudiciul material în sumă de 1 290 063,44 (un milion două sute nouăzeci mii șaizeci și trei,44) lei. În baza art. 388 alin. (1) CPP, se menține măsura de constrângere sub forma sechestrului aplicat prin încheierea instanței de judecată din 27.12.2018, asupra terenurilor repartizate în proprietatea persoanelor fizice, în cauza penală dată (f.d.34-45).

La fel, se constată că, Nicolai Ana-Maria și Nicolai Magdalena au înaintat către Procuratura Anticorupție Oficiul Nord o plângere prin care au solicitat scoaterea de sub sechestru terenul cu nr. cadastral *****, amplasat în mun. Edineţ, str. *****, iar prin răspunsul din 15.09.2023 plângerea a fost respinsă (f.d.15-16).

Ca urmare, la 23 octombrie 2023 Nicolai Ana-Maria s-a adresat cu plîngere în temeiul art.313 CPP către judecătorul de instrucție privind scoaterea de sub sechestru

terenul cu nr. cadastral *****, amplasat în mun. Edineţ, str. *****, care prin încheierea Judecătoriei Edineț, sediul Central din 15 noiembrie 2023 a fost respinsă (f.d.17-19).

Potrivit procesului-verbal de recepție la terminarea lucrărilor nr.1 din 20.06.2023 (f.d.10), în Registrul bunurilor imobile a fost înregistrat dreptul de proprietate asupra construcțiilor cu nr.cadastral *****.01, *****.02 după Nicolai Ana-Maria și Nicolai Magdalena cu cota-parte de ½ pentru fiecare, totodată la materialele cauzei se regăsește și certificatul despre rezultatele inspectării bunului imobil din 24.06.2017 (f.d.12).

În cele din urmă, instanța de apel reține că, înaintând cererea de chemare în judecată, reclamanții Nicolae Ana-Maria și Nicolae Magdalena reprezentate de avocatul Istratii Vasile au invocat că terenul cu nr. cadastral ***** le aparține cu drept de proprietate încă din anul 2017 și despre sechestrul aplicat le-a devenit cunoscut la finele lunii iunie 2023, când a fost înregistrat la cadastru procesul-verbal de recepție finală a construcțiilor. Totodată, au menționat că, la momentul examinării demersului în instanță, terenul în cauză era deja înregistrat cu drept de proprietate după reclamante cu cota parte ½ fiecare și erau ridicate 2 construcții, însă la examinarea demersului nu a fost prezentată informația actualizată de la Serviciul Cadastral Teritorial Edineț și prin urmare nu au fost informate și atrase în proces la examinarea demersului, iar prin aplicarea sechestrului asupra terenului proprietate privată, le-a fost încălcat dreptul la proprietate privată garantat de art.46 din Constituția Republicii Moldova.

Astfel, reclamanții Nicolae Ana-Maria și Nicolae Magdalena prin cererea de chemare în judecată depusă la 12 decembrie 2023 au solicitat ridicarea interdicției-sechestru aplicat asupra bunului imobil – terenului cu nr. cadastral ***** cu suprafața de 0,0691 ha situat în mun. Edineț, str. ***** (f.d.1-4).

Colegiul Civil reține că, reclamantele își întemeiază acțiunea pe prevederile art.164 Cod de executare, care stipulează că, *(1) Dacă o altă persoană consideră că sechestrul a fost aplicat pe bunurile ce îi aparţin cu titlu de proprietate, ea poate intenta în procedură contencioasă o acţiune de ridicare a sechestrului. (2) Prejudiciile cauzate ca urmare a anulării actului de sechestru, dacă nu rezultă din acţiunile debitorului prevăzute la art.44 alin.(3) din prezentul cod, sînt opozabile părţii care a solicitat aplicarea sechestrului, cu excepţia bunurilor dreptul de proprietate asupra cărora este supus înregistrării obligatorii de stat […]*

Or, reieșind din prevederile art.209 alin.2 și 210 alin.1 Cod de procedură penală, care indică că, *(2) Alte persoane decât bănuitul, învinuitul, inculpatul care consideră că menținerea sechestrului asupra bunurilor lor este nejustificată sunt în drept să ceară scoaterea bunurilor lor de sub sechestru organului de urmărire penală, judecătorului de instrucție sau instanței de judecată care judecă cauza. (1) Bunurile se scot de sub sechestru prin hotărârea organului de urmărire penală sau instanței dacă, în urma retragerii acțiunii civile, modificării încadrării juridice a infracțiunii incriminate bănuitului, învinuitului, inculpatului* ***ori din alte motive****, a decăzut necesitatea de a menține bunurile sub sechestru. Instanța de judecată, judecătorul de instrucție sau procurorul, în limitele competenței lor, ridică sechestrul asupra bunurilor şi în cazurile în care constată ilegalitatea punerii acestora sub sechestru de către organele de urmărire penală fără autorizația respectivă,* reclamantele s-au adresat cu plîngeri atît

către organul procuraturii, cît și judecătorul de instrucție în ordinea art.313 CPP, pînă a formula prezenta acțiune în instanța de judecată, care au fost respinse în ambele cazuri.

Verificând legalitatea şi temeinicia hotărârii instanței ierarhic inferioare în raport cu criticele formulate în cererea de apel şi materialul probator, Colegiul civil şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Nord ajunge la concluzia că soluția instanței de fond privind respingerea acțiunii este una neîntemeiată, reprezentând în esență o aprecierea incorectă a materialului probator şi interpretarea eronată a normelor de drept material.

În argumentarea soluției de respingere a acțiunii, instanța de fond a invocat că, scopul aplicării sechestrului drept măsură asiguratorie aplicat în cadrul procesului penal la demersul Procurorului în Procuratura Anticorupție Nord, prin Încheierea Judecătoriei Edineţ, sediu central din 27 decembrie 2018, a fost anume acela de a garanta repararea prejudiciului estimat la suma de 1 290 063,44 lei, ce urma a fi încasat eventual din contul inculpatului Banahovschi Mihail.

Instanța de apel punctează că, la momentul aplicării sechestrului inclusiv și asupra terenului cu nr. cadastral ***** prin încheierea Judecătoriei Edineț, sediul Central din 27 decembrie 2018, bunul imobil în cauză aparținea cu drept de proprietate lui Nicolai Ana-Maria și Nicolai Magdalena în baza contractului de donație nr. 3345 din 17.03.2017.

În această ordine de idei, Colegiul civil reține că, temeiul acțiunii civile formulate de Nicolai Ana-Maria și Nicolai Magdalena este cu desăvârșire o acțiune în apărarea dreptului lor de proprietate asupra terenului cu nr. cadastral *****, amplasat în mun. Edineț, str. ***** nr. 2, drept pe care l-au obținut încă pînă la emiterea încheierii Judecătoriei Edineţ, sediu central din 27 decembrie 2018 privind aplicarea sechestrului pe bunul imobil.

Deci, potrivit art.15 alin.(1) Cod civil, *apărarea drepturilor civile încălcate se face pe cale judiciară,* iar în acord cu art.4 Cod de procedură civilă, *sarcinile procedurii civile constau în judecarea justă, în termen rezonabil, a cauzelor de apărare a drepturilor încălcate sau contestate, a libertăţilor şi a intereselor legitime ale persoanelor fizice şi juridice şi asociaţiilor lor, ale autorităţilor publice şi ale altor persoane care sunt subiecte ale raporturilor juridice civile....,* or, instanța de apel reține că, *soluționarea oricărui litigiu de drept civil ține de competența exclusivă a instanței civile, cu excepțiile prevăzute expres de lege.*

În astfel de circumstanțe, Colegiul Civil atestă că, norma prevăzută la art.164 alin.(1) Cod de executare, acordă dreptul oricăror persoane care consideră că sechestrul a fost aplicat pe bunurile ce îi aparțin cu titlu de proprietate, de a intenta în procedură contencioasă o acțiune de ridicare a sechestrului.

În concluzie, acțiunea civilă în ridicarea sechestrului implică mai întâi verificarea şi recunoașterea dreptului de proprietate a reclamanților asupra bunului litigios (litigiu de drept), şi doar în cazul soluționării chestiunilor sus enunțate în favoarea reclamanților se dispune ridicarea sechestrului, nefiind relevante temeinicia şi/sau legalitatea actelor procesual penale de aplicare a unor asemenea măsuri asiguratorii.

Colegiul civil apreciază critic constatările instanței de fond precum că, la moment nu sunt premise legale în admiterea acțiunii civile depuse de către reclamanți, fără a fi pusă în executare Decizia instanței de apel din 11.11.2021, ce a devenit definitivă la 22.12.2021 și nefiind contestată de careva părți, or, opțiunea reclamanților/apelanților, care nu au fost parte a procesului penal, neavând nici un statut în cauza penală este apelarea la remediul acțiunii civile în ridicarea sechestrului, indiferent de legalitatea şi temeinicia actelor procesual penale prin care a fost aplicat sechestrul.

În conformitate cu prevederile art.118 Cod de procedură civilă, *fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.*

Astfel, la caz, reclamanții/apelanții invocă că, le-a fost încălcat dreptul de proprietate privată, or, se ridică o problemă de conformitate a ingerinței în exercițiul dreptului său de proprietate.

Subsecvent, instanța reținând că sechestrul aplicat pe bunul imobil al apelanților reprezintă în esență o ingerință admisibilă în exercițiul dreptului de proprietate, în sensul art. 1 P-1 din CEDO, art. 46, art. 54 din Constituție, Colegiul Civil ajunge la concluzia că, în speță, instanța de fond, la soluționarea cererii, urma să justifice conformitatea sechestrului, regulii triplului test: limitarea să fie prevăzută de lege, să protejeze un interes legitim și să fie necesară într-o societate democratică (Unistar Ventures GmbH vs Moldovei, cererea nr.21151/04, hotărârea din 09 decembrie 2008; Baroul Partener-A vs Moldovei, cererea nr.39815/07, hotărârea din 16 iulie 2009).

În aceeași ordine de idei, intimatul Primăria mun. Edineț, în referința depusă la cererea de apel, a susținut faptul că Nicolai Ana-Maria şi Nicolai Magdalena au dobîndit dreptul de proprietate asupra terenului în cauză în baza contractului de donație, potrivit căruia părinții reclamanților Nicolai Cristina şi Nicolai Boris au donat fiicelor lotul de teren şi în baza procesului-verbal de recepție la terminarea lucrărilor nr.1 din 20.06.2023 au fost recepționate lucrările (construcțiile) cu nr. cadastral *****.01 și *****.02, motiv din care consideră că urmează să fie admisă cererea înaintată de Nicolai Ana-Maria și Nicolai Magdalena cu dispunerea ridicării sechestrului aplicat prin încheierea Judecătoriei Edineț, sediul Central din 27 decembrie 2018.

Totodată, conform materialelor anexate la dosar, Colegiul Civil constată că, în instanța de fond, intimatul Banahovschi Mihail prin cererea depusă la 18.04.2024 a recunoscut acțiunea înaintată de Nicolae Ana-Maria și Nicolae Magdalena și a solicitat admiterea acesteia (f.d.62).

Deopotrivă, instanța de apel consideră eronată constatarea primei instanțe precum că, scopul menținerii sechestrului este de a garanta executarea prejudiciului cauzat Primăriei mun. Edineț, atît timp cît Nicolai Ana-Maria şi Nicolai Magdalena au deveni dobânditori de bună credință asupta terenului aflat în litigiu şi condiționarea executării sentinței privind încasarea de la Banahovschi Mihail în beneficiul Primăriei mun. Edineţ a prejudiciului material cu menținerea sechestrului asupra terenului, este contrară probelor administrate.

Chiar intervenientul accesoriu Voleac Vitalii în referința depusă în instanța de fond a subliniat că, terenul cu nr. cadastral *****, cu suprafața de 0,0691 ha situat în mun.

Edineț, str. ***** nr. 2 a fost vândut în baza contractului de vânzare-cumpărare nr.5981 din 31 mai 2007 lui Nicolai Cristina și Nicolai Boris, aceștia din urmă devenind proprietari de bună-credință înainte de a fi aplicat sechestrul.

Or, aplicarea abuziva a sechestrului constituie o ingerință nejustificată în realizarea dreptului de proprietate, iar după cum s-a constatat din probatoriul cauzei după repartizarea terenului cu nr. cadastral ***** la 03.04.2007 lui Voleac Vitalie, acesta a fost înstrăinat la scurt timp la data de 31.05.2007 părinților reclamantelor, care la rîndul său l-au donat ulterior fiicelor Nicolai Ana-Maria şi Nicolai Magdalena la 17.03.2017.

La aprecierea aspectului bunei credințe, instanța de apel va reține practica CEDO, care a declarat că, dobânditorul dreptului de proprietate trebuie să analizeze cu atenție originea acestuia, să verifice în special dacă bunul respectiv nu face obiectul unui litigiu, mai ales dacă au fost multiple schimbări de proprietari într-o perioadă scurtă de timp (*Belova împotriva Rusiei, 2020, pct. 40-41*).

Mai mult ca atât, instanța de apel reține prevederile art.46 alin.(1) din Constituția Republicii Moldova, *dreptul la proprietate privată, precum şi creanţele asupra statului, sunt garantate. Alin.(2) prevede că nimeni nu poate fi expropriat decît pentru o cauză de utilitate publică, stabilită potrivit legii, cu dreaptă şi prealabilă despăgubire. Alin.(3) prevede că averea dobîndită licit nu poate fi confiscată. Caracterul licit al dobîndirii se prezumă. Potrivit alin.(4), bunurile destinate, folosite sau rezultate din infracţiuni ori contravenţii pot fi confiscate numai în condiţiile legii. Alin.(5) prevede că dreptul de proprietate privată obligă la respectarea sarcinilor privind protecţia mediului înconjurător şi asigurarea bunei vecinătăţi, precum şi la respectarea celorlalte sarcini care, potrivit legii, revin proprietarului. Alin.(6) Dreptul la moştenire a proprietăţii private este garantat.*

Astfel, potrivit cadrului normativ aplicabil speței, inclusiv prevederile art.46, art.127 din Constituție, precizate în reglementări legislative, statul asigură dreptul de proprietate, ocrotește şi garantează realizarea dreptului de proprietate în formele solicitate de titular, dacă acestea nu vin în contradicție cu interesele societății. Reglementări similare sunt instituite şi de Convenția Europeană pentru Drepturile Omului, Protocolul adițional nr.1, art.1, care recunoaște dreptul oricărei persoane fizice sau juridice la respectarea bunurilor sale, precizând că nimeni nu poate fi lipsit de proprietate decât pentru o cauză de utilitate publică şi în condițiile prevăzute de Lege şi de principiile generale ale dreptului internațional, ceea ce semnifică inclusiv că orice fapt, act şi/sau acțiune care îngrădește dreptul de proprietate este contrar Convenției şi implicit dreptului la respectarea bunului, or proprietarul dispune de posesia, folosința şi dispoziția asupra acestuia, elementele dreptului de proprietate urmând să determine posibilitatea reală şi fără impedimente a exploatării proprietății, exploatare care ar fi iluzorie fără instituirea dreptului real la valorificare bunurilor inclusiv dreptul de a-şi exercita oportunitatea deplină la libera alegere a modului de folosință.

De altfel, potrivit art.1 alin.(1) din Protocolul adițional nr.1 al Curţii Europene pentru Drepturile Omului, *orice persoană fizică sau juridică are dreptul la respectarea bunurilor sale. Astfel, se impune obligația statelor contractante de a respecta dreptul de proprietate în substanța sa, ținând cont de domeniul de aplicare dezvoltat de*

jurisprudența europeană în materie. În acest sens, instanței de judecată îi revine o obligație pozitivă, de a asigura la nivel național protecția efectivă a dreptului în sensul definit de Convenție.

Prin prisma normelor menționate supra și analizând circumstanțele cauzei, Colegiul Civil ajunge la concluzia, că cererea de chemare în judecată depusă de Nicolai Ana-Maria și Nicolai Magdalena reprezentate de avocatul Istratii Vasile împotriva Primăriei mun. Edineț, Banahovschi Mihail Piotr și intervenienți accesorii Voleac Vitalie și Procuratura Anticorupție oficiul „Nord" privind ridicarea interdicției-sechestru aplicat prin încheierea judecătoriei Edineț, sediul Central din 27 decembrie 2018 este întemeiată și pasibilă de a fi admisă.

În aceste împrejurări, Colegiul Civil reține că, orice ingerință în dreptul unei persoane urmează a fi legitimă şi justificată, precum şi în concordanță cu legea, în speță ingerința în exercițiul dreptului de proprietate a apelanților este neconformă testului de legalitate.

Astfel, luând în considerare cele menționate mai sus și având în vedere faptul că, prima instanță nu a constatat și nu a elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea justă a cauzei, adoptând o hotărâre, care vine în contradicție cu circumstanțele cauzei, Colegiul civil și de contencios administrativ va casa integral hotărârea Judecătoriei Edineț, sediul central din 30 aprilie 2024, or, existența temeiului legal pentru menținerea sechestrului pe bunul imobil, ce aparține cu drept proprietate lui Nicolai Ana-Maria și Nicolai Magdalena nu a fost justificat în modul admis de probațiune în sensul art. 121, art.122 Cod de procedură civilă.

Sintetizînd cele menționate supra, Colegiul Civil ajunge la concluzia că în speță a avut loc o violare a dreptului de proprietate – drept primordial al apelanților Nicolai Ana-Maria și Nicolai Magdalena, excepțiile de admisibilitate a ingerinței în exercițiul dreptului de proprietate nefiind conforme exigenților impuse la art. 204, art. 205 CPP.

În cele din urmă, din raționamentele de legalitate expuse supra, Colegiul Civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Nord consideră necesară admiterea cererii de apel depuse de Nicolai Ana-Maria și Nicolai Magdalena, casarea hotărârii Judecătoriei Edineț, sediul Central din 30 aprilie 2024, cu emiterea unei noi hotărâri privind admiterea cererii de chemare în judecată depusă de Nicolai Ana-Maria și Nicolai Magdalena, cu anularea sechestrului aplicat prin încheierea Judecătoriei Edineț, sediul Central din 27 decembrie 2018 asupra bunului imobil teren cu nr. cadastral ***** cu suprafața de 0,0691 ha amplasat în r-l Edineț, mun. Edineț, str. *****.

În conformitate cu dispoziţiile art.385 lit.c) Cod de procedură civilă, Colegiul civil şi de contencios administrativ,-

d e c i d e:

Admite cererea de apel declarată de avocatul Istratii Vasile în interesele lui Nicolai Ana-Maria și Nicolai Magdalena împotriva hotărîrii Judecătoriei Edineț, sediul central din 30 aprilie 2024.

Casează integral hotărârea Judecătoriei Edineț, sediul central din 30 aprilie 2024, adoptată în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată declarată de Nicolai Ana-

Maria și Nicolai Magdalena împotriva Primăriei mun. Edineț, Banahovschi Mihail Piotr și intervenient accesoriu Voleac Vitalie și Procuratura Anticorupție oficiul „Nord” privind ridicarea interdicției-sechestru aplicat prin încheierea judecătoriei Edineț, sediul central din 27 decembrie 2018 asupra bunului imobil, **cu emiterea unei noi hotărîri după cum urmează** :

Se ridică sechestru aplicat prin încheierea Judecătoriei Edineț, sediul central din 27 decembrie 2018 asupra bunului imobil – terenul pentru construcții cu nr.cadasteral ***** cu suprafața de 0,0691 ha amplasat în r-l Edineț mun.Edineț str.*****.

Decizia este definitivă, dar poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiţie în termen de două luni prin intermediul Curţii Supreme de Justiţie.

Președintele completului,
judecător: Elena Grumeza

judecătorii: Natalia Costaș

Stanislav Grosu